

УДК 657

ПОДАТКОВІ ЗМІНИ В ОБЛІКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Кучеркова С.О., к.е.н.

Таврійський державний агротехнологічний університет

Summary: *The article discusses the tax changes for agricultural enterprises, which came into effect in 2015. Detailed analysis of the changes when you pay the fixed agricultural tax.*

Key words: *agricultural enterprises, fixed agricultural tax, single tax, accounting taxes.*

Постановка проблеми. Податкові надходження завжди посідали чинне місце у процесі формування бюджету. Така роль податків та зборів зумовлена в більшості історично і сформувалась у вигляді плати за те чи інше благо. Існування ефективної податкової системи є передумовою державної забезпеченості коштами, які в подальшому спрямовуються на оплату праці державним службовцям, виконання соціальних програм, гарантування соціальних виплат, тобто забезпечення необхідних умов для покращення життя населення. Протягом останніх десяти років в загальних обсягах доходів державного бюджету України більше ніж сімдесят відсотків належить саме податковим надходженням до бюджету. З кожним роком їх питома вага в загальній сумі бюджетних надходжень зростає, що свідчить про значну залежність нашої країни від суми податків, яка мобілізується як на загальнонаціональному рівні, так і на рівні місцевого самоврядування.

Проблемам оподаткування присвячуються праці таких відомих в Україні вчених, як Василик О.Д., Дем'яненко М.Я., Огійчук М.Ф., Сук П.Я., Федосов В. М. та ін., але постійні зміни в Податковому Кодексі виокремлюють окремі частини, що були недослідженими і проблемними. Це вимагає від вчених постійного вивчення й виникнення дискусій з цього приводу.

Основні матеріали дослідження. У зв'язку із внесенням Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи» від 28 грудня 2014 року № 71-VIII [1] змін в Податковий Кодекс, кількість податків скоротилась з 20 до 9. Так, на сьогоднішній день до загальнодержавних податків належать:

1. податок на прибуток підприємств;
2. податок на доходи фізичних осіб;
3. податок на додану вартість;
4. акцизний податок;
5. екологічний податок;
6. рентна плата;
7. мито.

До місцевих податків належать:

1. податок на майно;
2. єдиний податок.

До місцевих зборів належать:

1. збір за місця для паркування транспортних засобів;
2. туристичний збір.

Зміни торкнулись і сільськогосподарських товаровиробників. З 2015 року відмінили ФСП, але вони не перейшли на загальну систему оподаткування, а стали платниками єдиного податку. Згідно Закону [1] сільськогосподарські товаровиробники стали відноситись до четвертої групи платників єдиного податку. Фактично нова 4 група цього податку – ні що інше, як ФСП, до якого звикли всі сільськогосподарські підприємства, але є і нюанси його сплати.

Як і на ФСП, працювати в 4 групі єдиного податку можуть с.-г. товаровиробники, у яких частка доходу від реалізації с.-г. продукції за попередній податковий період дорівнює або перевищує 75%. Сплачується податок за площі сільськогосподарських угідь або землі водного фонду, які знаходяться у власності підприємства або надані йому в користування, у тому числі на умовах оренди. Новим є те, що право власності/користування земельними ділянками повинно бути оформлено й зареєстровано у відповідності до законодавства. Сплачувати єдиний податок слід тільки за повністю оформлені у власність або користування землі.

Аграрії-єдинники сплачують податок виходячи з нормативної грошової оцінки землі із врахуванням коефіцієнту індексації, станом на 1 січня звітного періоду [2]. Наприклад, в 2015 році необхідно нормативну грошову оцінку, яку проводили станом на 1.07.1995 р. помножити на 1,756 і на 3,997 [2]. Для нарахування річної суми єдиного податку рекомендуємо аграріям звертатися в Державне агентство земельних ресурсів України за отриманням виписки з держземкадастра.

Нові зміни принесли і серйозні зміни до ставки податку, так ставки єдиного податку в порівнянні із ставками ФСП збільшились в три рази. Розглянемо ставки податку в табл. 1.

Таблиця 1

Порівняння ставок ФСП і єдиного податку

Види земельних угідь	Ставка єдиного податку 4 група (з 2015 р.), %	Ставка ФСП, % (до 2015 р.)
Рілля, сінокоси й пасовища	0,45	0,15
Пашні, сінокоси й пасовища, які розташовані в гірських зонах	0,27	0,09
Багаторічні насадження	0,27	0,09
Багаторічні насадження, які розташовані в гірських зонах	0,09	0,03
Землі водного фонду	1,35	0,45
Рілля, сінокоси й пасовища, які знаходяться у власності с.-г. виробників, які спеціалізуються на виробництві й переробці продукції рослинництва в закритому ґрунті, або надані їм в користування, у тому числі на умовах оренди	3,00	1,00

Дослідження показують, що розмір єдиного податку 4 групи для с.-г. товаровиробників збільшився майже в 21-22 рази.

Єдиний податок розраховують щорічно станом на 1 січня. Розраховану суму податку розподіляють на квартали наступним чином: I квартал – 10%; II квартал – 10%; III квартал – 50%; IV квартал – 30%. На відміну від ФСП, який необхідно було сплачувати щомісяця, єдиний податок вноситься щоквартально на протязі 30 календарних днів, наступних за останнім календарним днем податкового (звітного) кварталу.

Декларацію з податку необхідно подати до 20 лютого поточного року. Разом з нею подається розрахунок частки сільськогосподарського виробництва і відомості (справка) про наявність земельних ділянок (часток).

Висновки. Отже, перед сільськогосподарськими підприємствами зараз постає дилема, чи сплачувати єдиний податок для 4 групи, або перейти на 3 групу, чи взагалі використовувати загальну систему оподаткування. Для цього бухгалтеру і керівнику підприємства потрібно всі ці шляхи проаналізувати, прорахувати.

Література.

1. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи» від 28 грудня 2014 року № 71-VIII

2. Постанова КМУ «Про внесення змін в Методику нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення» від 31.10.11 р. № 1185